

Εξατμιζόμενες Μελανές Οπές και το Παράδοξο της Πληροφορίας

Ηλίας Κόκκας

University of Tennessee, Knoxville

Περιεχόμενα

- 1 Εισαγωγή
- 2 Ακτινοβολία Hawking
- 3 Τελική συνθήκη στην singularity
- 4 Μοντέλα εξατμιζόμενων ΜΟ σε 1+1 διαστάσεις

Κλασικές Μελανές Οπές

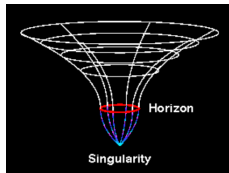

$$\xrightarrow{M > M_{cr}}$$

$$: ds^2 = - \left(1 - \frac{r_s}{r}\right) dt^2 + \left(1 - \frac{r_s}{r}\right)^{-1} dr^2 + r^2 d\Omega^2$$

- $r = r_s$: Ορίζοντας γεγονότων
- $r = 0$: Ανωμαλία (singularity)

Κβαντική μηχανική

Στην ΚΜ η κυματοσυνάρτηση ψ ενός συστήματος μας δίνει την πληροφορία για αυτό

$$\psi \longrightarrow |\psi\rangle : \text{διάνυσμα}$$

Για σωματίδιο με σπιν 1/2:

$$|\psi\rangle = \cos\alpha |\uparrow\rangle + \sin\alpha |\downarrow\rangle = \cos\alpha \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} + \sin\alpha \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

Κβαντική Διεμπλοκή (Quantum Entanglement)

Όταν δυο κβαντικά συστήματα είναι διεμπλεγμένα, τότε έχουμε πληροφορία για το ολικό σύστημα και όχι για καθένα ξεχωριστά. Για δυο σωματίδια με σπιν 1/2

$$|\psi\rangle_{AB} = \frac{1}{\sqrt{2}} (|\uparrow\rangle_A |\downarrow\rangle_B + |\downarrow\rangle_A |\uparrow\rangle_B) \quad : \quad s = 1, m_s = 0$$

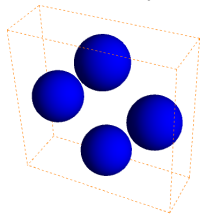
Κβαντική πληροφορία

Καθαρές και Μικτές καταστάσεις

- Κάθε κατάσταση της μορφής $|\psi\rangle$ είναι μια καθαρή κατάσταση, με πίνακα πυκνότητας $\rho = |\psi\rangle\langle\psi|$
- Μια μικτή κατάσταση είναι ένα μίγμα καθαρών καταστάσεων,

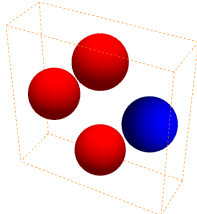
$$\rho = \sum_{i=1}^N p_i |\psi_i\rangle\langle\psi_i|$$
- Για μια καθαρή κατάσταση $\rho^2 = \rho$, για μία μικτή κατάσταση $\rho^2 \neq \rho$

BOX 1(Καθαρή κατάσταση)

$$\rho_1 = \rho_{Blue}$$

BOX 2(Μικτή κατάσταση)

$$\rho_2 = \frac{1}{4}\rho_{Blue} + \frac{3}{4}\rho_{Red}$$

όπου $|Blue\rangle = |\uparrow\rangle$ και $|Red\rangle = \frac{1}{\sqrt{2}}(|\uparrow\rangle + |\downarrow\rangle)$

Οι συντελεστές $\frac{1}{4}, \frac{3}{4}$ είναι κλασικές πιθανότητες που οφείλονται στην άγνοια μας!

Μελανές Οπές

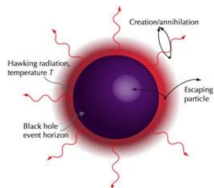
Κλασικές Μελανές Οπές + Κβαντική Μηχανική = Θερμική ακτινοβολία Μελανών Οπών

Γιατί συμβαίνει αυτό;

- Κβαντικό κενό : δυνητικά σωματίδια
→ χωρίς παραγωγή σωματιδίων
- Κοντά στον ορίζοντα → παραγωγή σωματιδίων

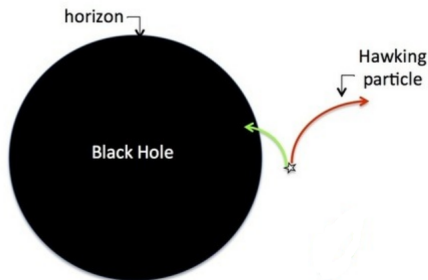

$$\Delta E \Delta t \leq \hbar$$

Τα σωματίδια που φεύγουν προς τα έξω αποτελούν την ακτινοβολία Hawking. **Εξάτμιση Μελανής Οπής**

Το παράδοξο της πληροφορίας I

Τα παραγόμενα σωματίδια είναι κβαντικά διεμπλεγμένα:

$$|\psi\rangle_{AB} = \frac{1}{\sqrt{2}} (|1\rangle_A |0\rangle_B + |0\rangle_A |1\rangle_B)$$

Ένας παρατηρητής έξω από τον ορίζοντα θα δει μια μικτή κατάσταση

$$\rho_B = \text{Tr}_A[|\psi\rangle_{AB} \langle\psi|]$$

Η ακτινοβολία Hawking δεν φέρει πληροφορία σχετικά με

- Την ύλη που δημιούργησε την ΜΟ
- Επιπλέον ύλη η οποία έπεσε στην ΜΟ

Το παράδοξο της πληροφορίας II

Η κατάσταση του συστήματος βήμα βήμα

- Αρχικά, $|\Psi_{t_0}\rangle = |\varphi\rangle_M$ η ύλη που θα σχηματίσει τη MO
- Αμέσως μετά τη δημιουργία της MO $|\Psi_{t_1}\rangle = |\varphi\rangle_M |\psi\rangle_{AB}$
- Ένας εξωτερικός παρατηρητής θα πρέπει να αθρίσει πάνω στις καταστάσεις του εσωτερικού της MO $\rho_B = \text{Tr}_{A,M}[|\Psi\rangle_{t_1} \langle\Psi|]$: Μικτή κατάσταση
- Μετά την εξάτμιση $\rho_{t_2} = \rho_B$

Μια καθαρή κατάσταση μετατράπηκε σε μικτή, το οποίο σημαίνει πως πληροφορία καταστράφηκε!

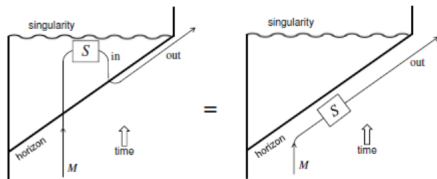
Αλλαγές λόγω τελικής συνθήκης ¹

Μπορούμε να αποφύγουμε την καταστροφή πληροφορίας

- Μετά το σχηματισμό της MO

$$|\Psi_i\rangle = |\varphi\rangle_M |\psi\rangle_{AB} = |\varphi\rangle_M \sum_j |j\rangle_A |j\rangle_B$$

- Εφαρμόζουμε την τελική συνθήκη $|\Psi_f\rangle = \sum_{im} S_{mi}^* |m\rangle_M |i\rangle_A$ όπου ο πίνακας S είναι μοναδιαίος
- Έξω από τον ορίζοντα $|\Psi_B\rangle = \langle\Psi_f|\Psi_i\rangle$

- Το οποίο ισοδυναμεί με μοναδιαία χρονική εξέλιξη $|\varphi\rangle_M \rightarrow \sum_i S_{\varphi i} |i\rangle_B$

¹Horowitz, Maldacena arXiv:hep-th/0310281v2 1 Dec 2003

Η πληροφορία δραπετεύει με κβαντική τηλεμεταφορά

Η Alice και ο Bob κατέχουν δυο μέγιστα κβαντικά διεμπλεγμένα σωματίδια

$$|\phi^+\rangle_{AB} = \frac{1}{\sqrt{2}} (|00\rangle_{AB} + |11\rangle_{AB})$$

Η Alice θέλει να στείλει στον Bob το qubit

$$|\psi\rangle_C = \alpha|0\rangle_C + \beta|1\rangle_C$$

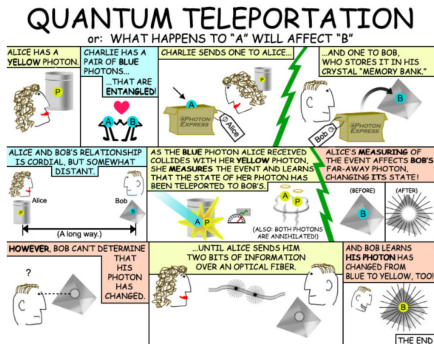
Η κατάσταση του ολικού συστήματος είναι

$$|\psi\rangle = \frac{1}{2} |\phi^+\rangle_{CA} |\psi\rangle_B + \frac{1}{2} |\psi^+\rangle_{CA} \sigma_1 |\psi\rangle_B + \frac{1}{2} |\psi^+\rangle_{CA} (-i\sigma_2) |\psi\rangle_B + \frac{1}{2} |\psi^+\rangle_{CA} \sigma_3 |\psi\rangle_B$$

- Η Alice μετράει το υποσύστημα CA,
- στέλνει τα αποτελέσματα στον Bob (κλασική επικοινωνία)
- Ο Bob δρα με την ταυτότητα ή κάποιον πίνακα του Pauli αναλόγως με τα αποτελέσματα της Alice

Η πληροφορία δεν ταξίδεψε γρηγορότερα από το φως

Επειδή στην singularity βάζουμε μοναδική τελική συνθήκη, δεν χρειαζόμαστε κλασική επικοινωνία!

Ανάγκη για απλά μοντέλα

Χωρίς τελική συνθήκη έχουμε το ημικλασσικό αποτέλεσμα

καθαρές καταστάσεις \rightarrow μικτές καταστάσεις

ημικλασσικό : κλασσική βαρύτητα + κβαντική ύλη

Μήπως είναι αναγκαία μια θεωρία κβαντικής βαρύτητας;

Θα ασχοληθούμε με μοντέλα σε 2 διαστάσεις

Η δράση θα είναι της μορφής

$$S = S_{cl} + S_1$$

- S_{cl} : κλασσική βαρύτητα
- S_1 : ακτινοβολία Hawking και backreaction

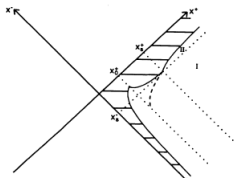
η S είναι ημικλασσική δράση ωστόσο είναι ο κυρίαρχος όρος στο όριο του μεγάλου N , όπου N ο αριθμός των πεδίων

Το μοντέλο RST I ²

Θεωρούμε τη δράση η οποία έχει αναλυτική λύση

$$S = \frac{1}{\pi} \int dx^+ dx^- \left[\partial_+ \Omega \partial_- \Omega - \partial_+ \chi \partial_- \chi + \lambda^2 e^{\frac{2}{\sqrt{\kappa}}(\chi - \Omega)} \right]$$

όπου $\Omega = \frac{\sqrt{\kappa}}{2} \phi + \frac{e^{-2\phi}}{\sqrt{\kappa}}$, $\chi = \sqrt{\kappa} \rho - \frac{\sqrt{\kappa}}{2} \phi + \frac{e^{-2\phi}}{\sqrt{\kappa}}$ και $\kappa = \frac{N}{12\pi}$

- Για $x^+ < x_0^+$ έχουμε επίπεδο χώρο
- Στο $x^+ = x_0^+$ δημιουργείται μια ΜΟ
- Για $x^+ > x_E^-$ και $x^- > x_E^-$ έχουμε επίπεδο χώρο
- Στο $\Omega = \Omega_{cr}$ η καμπυλότητα είναι άπειρη, $\Omega < \Omega_{cr}$ το πεδίο ϕ γίνεται μιγαδικό
- Αναγκαζόμαστε να βάλουμε συνοριακές συνθήκες $\partial_{\pm} \Omega|_{\Omega=\Omega_{cr}} = 0$ και $f_i|_{\Omega=\Omega_{cr}} = 0$

²Russo, Susskind, Thorlacius arXiv:hep-th/9206070v1 17 Jun 1992

Το μοντέλο RST II

Ερώτηση: Καταστρέφουν την πληροφορία οι ΜΟ;

Δυστηχώς, δεν μπορούμε να απαντήσουμε καθώς εμφανίζονται άλλα προβλήματα

Η ασυνέχεια των συνοριακών συνθηκών επάνω στα πεδία $f_i \rightarrow$ παραγωγή άπειρης ενέργειας στο τέλος της εξατμισης στο $x^- = x_E^-$
Thunderbolt!

Ενδείξεις για Thunderbolt^a

^aStrominger arXiv:hep-th/9501071v1 13 Jan 1995

- 1 $T_{--}(x_E^-) \sim \delta^2(0)$
- 2 $\lim_{x_2^- \rightarrow x_E^- + \epsilon} \lim_{x_1^- \rightarrow x_E^- - \epsilon} \langle 0_{in} | \partial_- f(x_2^-) \partial_- f(x_1^-) | 0_{in} \rangle$: πεπερασμένο, αντί για $\frac{1}{\epsilon^2}$ με $\epsilon \rightarrow 0$

Πως αποφεύγουμε το Thunderbolt;

- A Βάζοντας την τελική συνθήκη στην singularity;
- B Χρησιμοποιώντας διαφορετικές συνοριακές συνθήκες;

Διορθώνεται η συμπεριφορά της συνάρτησης συσχέτισης;

ΤΕΛΟΣ

Ευχαριστώ!